

CHAIM VAN LUIT
Stealth of a Parrot

Voor zijn eerste individuele tentoonstelling in de galerie stelt Chaim van Luit (°1985) een serie nieuwe werken voor die het geheugen verkennen, zowel het individuele als collectieve geheugen. *Stealth of a Parrot* is de titel van de tentoonstelling, maar ook het werk in de alkoof dat de bezoeker verwelkomt. Het werk is een formele echo van de ruimte zelf, maar lijkt ook een doos te zijn waarvan men het deksel afnam, om zo een *pollinatie* van de volledige verdieping toe te laten. Enerzijds levendig licht, als van een papegaai en anderzijds zwart, met een paradoxale werking. De werken van de tentoonstelling oscilleren tussen deze heldere zichtbaarheid en dit “zwart licht”, dat zowel de tijd weergeeft als ontmantelt. De tijd bevragen en het actualiseren van haar vergeten stigmata. Van Luit zoekt nieuwe, tijdelijke invalshoeken. Hij begrijpt het verleden met een frisse, nieuwe blik en zoekt de aanwijzingen van het verborgene dat hem omringt. Het fragment is het materiaal van de historicus, het is hierop dat hij zich baseert om een hypothese te ontwikkelen en om het verleden te proberen begrijpen. Hij kan, bijvoorbeeld, putten uit het register van de kunstgeschiedenis: op lichte wijze door het verwijzen naar het vormenvocabularium van Henri Matisse (*La Perruche et la Sirène*, Stedelijk Museum) met klimhaken met plantaardige vormen, of erger door een doek te beschilderen met de exacte afmetingen van *Die Prise (Rabbiner)* van Marc Chagall, getoond in de funeste tentoonstelling *Entartete Kunst*, opgezet door de nazis in 1937. Een video tegenover het monochroom toont dat van Luit het wit voor zijn pigment verzamelde door stukken muur van een bunker af te krabben in een Duits woud. Hij kan zich zowel voeden met een zeer ver als een heel recent verleden. De grote inscriptie “ORPHAN” is afkomstig van een afgietsel van menselijke sporen nagelaten in een groot Neolithisch polissoir, gevonden in een Nederlands woud. Door polyester te gieten in alle diepe uitgeschuurde zones van het polissoir verkreeg de kunstenaar vormen die hij zo samenvoegde dat het woord “orphan” (wees) leesbaar wordt, wat een mooie echo verleent aan deze zandsteen die de tand des tijds doorstond. Het nabije verleden vinden we als we de grote witmetalen schijf met iriserende reflecties bekijken, die met punten bestippeld zijn, die de littekens op het lichaam van de kunstenaar weergeven. Het rijk van de natuur wordt overal gesuggereerd: in het vuur van koper en rode neon, in het plantenscherm waarachter de parkiet van Matisse zich verschuilt of in de video die lijkt te veranderen in een foto of zelfs schilderij waarin niks lijkt te gebeuren, maar waarin de aandachtige bezoeker een verschijning zal beleven. Ze is er wel degelijk, de vervorming van de tijd. In de vertraging van dit aan de grond gekleefde lichaam, maar ook in het zand dat loopt aan hoge snelheid in de zandloper met meerdere inkepingen.

Chaim van Luit werd geboren in 1985 in Haarlem, Nederland. Na te hebben gestudeerd aan de Jan Van Eyck Academie, toonde van Luit zijn werk in talrijke Nederlandse kunstencentra. Een solotentoonstelling had hij in 2013 in het Bonnefantenmuseum te Maastricht waar hij woont en werkt.